

den Forstand, at den Ene derved er heldigere stillet end den Anden, og jeg troer at kunne paavise, at der er adskillige Grunde, som fra de Herrer's egen Side maatte kunde gjøres gjældende for, at der ikke er saa stor Ulighed tilstede, som de paastaae. Man fremhæver, at Seminaristerne have den Fordeel at blive examinerede af deres egne Lærere, og at de derved skulle staae saa overordentlig meget heldigere end de, som indstille sig for Examinationskommissionen, hvor de ikke møde noget bekendt Ansigt ved Examinationsbordet, men maae give sig aldeles ubekendte Personer i Bold, hvis Forbringere de ikke nøie kjende. Hvor stor Bægt kan man nu imidlertid tillægge denne Paastand? Det er ganske vist, at Seminaristerne blive examinerede af deres egne Lærere; men det er urigtigt at ansee dette for en Lettelse, og jeg skal tillade mig at bringe i de Herrer's Erindring, at man i andre Henseender ikke anseer det derfor. De juridiske, theologiske og medicinske Lærere ved Universitetet examinere de Studerende, som de selv have undervist, men dette ansees ikke for nogen Fordeel, og paa dette Punkt vil man have etableret Examinationskommissioner, fordi de vedkommende Professorer forøge Massen og gjøre for store Forbringere. Troer de Herrer da ikke, at noget Vignende skeer ved enhver Underviisningsanstalt? Har ikke enhver Lærer meer eller mindre sin Kjøphæft, om jeg saa maa sige, sin Afdeling af sit Fag, som han særligt interesserer sig for, og særligt søger at føre sine Elever ind i, og troer man ikke, det er vanskeligt for Eleverne tilbunds at sætte sig ind heri, saaledes at de kunne tilfredsstille en saadan Lærer? Troer man ikke, at det Samme ogsaa gjør sig gjældende paa Seminarierne? Jo, ganske vist, og det er den Omstændighed, som gjør, at Forskjellen ikke bliver saa stor. Der er tillige en anden Ting, som man maa lægge Mærke til, og det er, at der ved en saadan offentlig Examen som Skolelærerexamen og andre lignende, hvor ubekendte Personer examineres af ubekendte Examinatorer, kommer et vist Ufidelhedsstryk over Examinatoren. Han kan ikke sætte de Forbringere igjennem, som han gjerne vilde, fordi der fra Examinandens Side er en Modstand mod at lade sig lægge for Meget

paa. Der er virkelig i dette Forhold Noget, som er aldeles analogt med Tilbud og Søgning i det sociale Liv; det kan ikke nytte, at Examinatoren sfruer sine Forbringere iveiret, naar han ikke kan faae dem tilfredsstillede. Han kan vel i Tidens Løb sætte dem igjennem, og tvinge Examinanderne til at lære Mere og Mere; men han kan ikke strax paalægge dem nogen Byrde i saa Henseende, thi de præstere ikke det Fornødne, og naar han i fjerneste Maade er en human Mand, vil og kan han ikke ødelægge disse unge Menneskers Fremtid ved at stille Forbringere, som han selv føler ere overdrevne. Derfor er Forskjellen ikke saa stor, som man gjør den til; den Ulighed, man taler om, er ikke tilstede, og det saa meget mindre, som det er fuldkomment usandt, naar man siger, at Examinanderne møde for Personer, hvis Forbringere de ikke kjende. Det er nemlig en bekendt Sag, at det, naar man Nar for Nar lader afholde Examinere ved de samme Personer, vil gaae op for Vedkommende, hvilke Forbringere der stilles fra deres Side. De Forbringere, som stee i Examinationskommissionens Sammensætning, ere kun smaa; eet af dens Medlemmer kan døe, et andet kan faae andre Forretninger, men det er dog omtrent de samme Personer hver Gang. Dette vil ogsaa det ærede Medlem for Præstø Amt's Afdeling (Frølund) vide saa godt som Noget, og at disse Personers Forbringere snart blive Examinanderne bekendte, turde være en Kjendsgjerning. Hvad Forslaget om en Examinationskommissions Nedsættelse angaaer, høre vi, at den ærede Kultusminister ikke finder sig saa ganske tilfredsstillet derved, og at det navnlig efter hans Mening ikke etablerer tilstrækkelig Rigthed. Dette Forslag, som efter Nogle's Mening kunde naae det Formaal at give tilbørlig Rigthed, vil han ikke gaae ind paa, og deri kan jeg ikke Andet end give ham Ret, men er der da ikke en Mulighed for, at den ærede Minister kunde komme til det Resultat, han selv antydede, nemlig at udvide det Forslag, som foreligger fra Kommissionen, og give de private Lærere Lov til at examinere? Det vilde da kunne opnaaes, at de privat Dimitterede bleve examinerede af Personer, som vare dem bekendte. Den ærede Minister maatte da imid-